

## POSTANOWIENIE

Dnia 26 marca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka (przewodniczący)

SSN Bohdan Bieniek

SSN Piotr Prusinowski (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi J. D.

na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej Nr 90/2020 z dnia 18 marca 2020 r. w sprawie odmowy przyjęcia zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego pod nazwą Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej J. D.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 26 marca 2020 r.,

**odrzuca skargę**

### UZASADNIENIE

Uchwałą nr 20/2020 z dnia 18 marca 2020 r. Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła odmówić przyjęcia zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego pod nazwą Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej J. D. z powodu niedołączenia do zawiadomienia wykazu co najmniej 1.000 obywateli mających prawo wybierania do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i popierających kandydata. Uchwała została podana do publicznej wiadomości w dniu 18 marca 2020 r. o godzinie 17:41.

J. D. wniosła skargę na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 18 marca 2020 r. Została ona złożona drogą elektroniczną do Sądu Najwyższego w dniu 20 marca 2020 r. o godzinie 19:54.

Pismem z dnia 24 marca 2020 r. Państwowa Komisja Wyborcza wniosła o pozostawienie skargi bez rozpoznania (z uwagi na przekroczenie terminu do jej wniesienia) albo o jej oddalenie (z przyczyn merytorycznych).

Sąd Najwyższy zważył:

W sprawie bezsporne są następujące fakty. Zaskarżona w sprawie uchwała Państwowej Komisji Wyborczej nr 90/2020 została podana do publicznej wiadomości w dniu 18 marca 2020 r. o godzinie 17:41. Dokument elektroniczny zawierający skargę J. D. wpłynął do Sądu Najwyższego w dniu 20 marca 2020 r. o godzinie 19:54. W tych okolicznościach zachodzi konieczność rozważenia zachowania terminu z art. 300 § 1 Kodeksu wyborczego. Zgodnie z tym przepisem pełnomocnikowi wyborczemu służy prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej o odmowie przyjęcia zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego. Skargę wnosi się w terminie 2 dni od daty podania do publicznej wiadomości postanowienia o odmowie przyjęcia zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego. W obliczu treści tego przepisu powstaje pytanie jak rozumieć zwrot „w terminie 2 dni od daty podania do publicznej wiadomości postanowienia”, a w szczególności jak liczyć owe „dwa dni”.

Odpowiedź na te pytania nie jest możliwa bez sięgnięcia do art. 9 Kodeksu wyborczego, który w sposób generalny względem całego aktu prawnego i w sposób autonomiczny wobec pozostałych procedur odwoławczych znanych z innych aktów prawnych, określił sposób liczenia terminów w prawie wyborczym.

Zgodnie z art. 300 § 1 Kodeksu wyborczego początek biegu dwudniowego terminu rozpoczyna się od daty podania uchwały do publicznej wiadomości. Z kolei z art. 9 § 1 Kodeksu wyborczego wynika, że przez upływ terminu do wniesienia skargi rozumienie się dzień złożenia skargi w sądzie. Regułę tę doprecyzowuje § 2 i § 3 art. 9 Kodeksu wyborczego. Pierwszy z nich przewiduje przesunięcie terminu wykonania czynności przypadającego na sobotę albo dzień ustawowy od pracy na pierwszy roboczy dzień po tym dniu. Drugi formułuje zasadę, że czynności (w tym skargi) są dokonywane w godzinach urzędowania sądów albo innych organów. Oznacza to, że jeśli bieg 2 dniowego terminu rozpoczął się danego dnia (w którym

podano uchwałę do publicznej wiadomości), to strona przed kolejne dwa dni może złożyć skargę, z zastrzeżeniem, że dotrze ona do sądu najdalej za dwa dni jeszcze w godzinach urzędowania. Jest tak dlatego, że „dzień złożenia skargi w sądzie” w rozumieniu art. 9 § 1 Kodeksu wyborczego znaczy tyle co „dokonanie czynności (wniesienie skargi) w godzinach urzędowania sądu” z art. 9 § 3 Kodeksu wyborczego.

Wynika z tego, że termin 2 dni z art. 300 § 1 Kodeksu wyborczego mógł być zrealizowany przez skarżącą do godziny 16:00 w dniu 20 marca 2020 r. (Sąd Najwyższy urzęduje w godzinach od 8 do 16 w dniach od poniedziałku do piątku). Staje się to zrozumiałe, jeśli weźmie się pod uwagę, że gdy podanie uchwały do publicznej wiadomości nastąpiło w dniu 18 marca 2020 r. o godzinie 17:41, to dwa dni na wniesienie skargi obejmowały dzień 19 i 20 marca 2020 r. Strona miała obowiązek zgodnie z art. 9 § 3 Kodeksu wyborczego złożyć je w Sądzie Najwyższym w godzinach urzędowania, czyli najdalej do godziny 16:00 w dniu 20 marca 2020 r. Oznacza to, że wniesienie skargi w formie dokumentu elektronicznego w dniu 20 marca 2020 r. o godzinie 19:54 jest spóźnione.

Trzeba także zwrócić uwagę na to, że skarga została złożona nie przez pełnomocnika, ale bezpośrednio przez kandydatkę, co jest niedopuszczalne.

Reasumując, należało orzec o odrzuceniu skargi na podstawie art. 300 § 2 Kodeksu wyborczego w związku z art. 13 § 2 w związku z art. 398<sup>1</sup> § 1 w związku z art. 398<sup>6</sup> § 1 i 3 k.p.c. Wobec tej konkluzji Sąd Najwyższy nie miał możliwości odnieść się do zarzutów merytorycznych. Nie ma również potrzeby zajęcia się podnoszonym aspektem związanym z epidemią koronawirusa, gdyż przy przesyłaniu skargi w sposób elektroniczny kwestia ta nie ma znaczenia.